

**ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ
ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ)
ПУБЛІЧНА БІБЛІОТЕКА ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ ДЛЯ
ДОРΟΣЛИХ М. КИЄВА
Науково-методичний відділ**

ДОСТУПНА БІБЛІОТЕКА – РІВНІ МОЖЛИВОСТІ: ДВА ПОГЛЯДИ

Аналітична довідка
за результатами соціологічного дослідження

Київ, 2022

УДК 024:316.422

Д 70

Доступна бібліотека – рівні можливості: два погляди : аналітична довідка за результатами соціологічного дослідження / Публічна бібліотека імені Лесі Українки ; [уклад. І. Іванова; відп. за вип. О. Романюк; ред. О.Трубайчук] – Київ, 2022. – 17 с.

Видання містить матеріали про результати соціологічного дослідження «Доступна бібліотека – рівні можливості: два погляди», яке проводилось серед працівників та користувачів з обмеженими можливостями публічних бібліотек Києва.

Адресоване бібліотечним фахівцям.

Підготувала І. Іванова

Аналітичне опрацювання,
комп'ютерний набір І. Іванова

Відповідальна за випуск О. Романюк

ПБ імені Лесі Українки, 2022

Серед нас живуть люди, яких називають по-різному: інваліди, неповносправні, особи з особливими потребами, люди з обмеженими можливостями. Враховуючи наявність в Україні більше 3 млн. осіб з інвалідністю, великої кількості інших маломобільних громадян, яких багато додалось за останній рік, необхідно відзначити велику соціальну значимість створення в суспільстві умов щодо забезпечення безперешкодного життєвого середовища для цих осіб, що в свою чергу є одним з основних елементів визнання рівності прав на їхнє повноцінне життя у суспільстві та створення державою реальних умов для реабілітації та соціальної інтеграції.

Серед закладів, які можуть надавати різнобічну інформацію про права і свободи людей з обмеженими можливостями, забезпечити їхнє інформаційне обслуговування, доступ до світу знань, задоволення потреб у спілкуванні, одне з провідних місць посідають публічні бібліотеки. Але доводиться констатувати, що не всі з них можуть, в повній мірі, задовольнити інформаційні потреби таких користувачів – цьому в першу чергу перешкоджає: відсутність методичного супроводу; сучасних комп'ютерних технологій, спеціального обладнання та програмного забезпечення; обізнаності бібліотечних працівників з проблем інвалідності, пристосованості бібліотечних приміщень тощо.

До категорії інвалідів можуть потрапити, на жаль, всі групи населення: діти, підлітки, молодь, люди середнього та зрілого віку, літні, а також люди з тимчасовою інвалідністю (через нещасний випадок, або внаслідок військової агресії). При цьому більшість із них мають такі ж глибокі інтереси й потреби, як і люди без сенсорних чи інших фізичних обмежень. За умови правильного навчання і гарного технічного оснащення спосіб їхнього життя може відповідати загальноприйнятим стандартам. У суспільстві існує певна упередженість у сприйманні людей з обмеженими можливостями. І саме публічні бібліотеки мають можливість стати центрами поширення інформаційної та поведінкової культури, набуття якої веде до розуміння і толерантності.

Актуальність теми була зумовлена необхідністю визначити якість забезпечення користувачів з особливими потребами інформацією в доступних для сприйняття ними форматах публічними бібліотеками міста Києва.

Мета дослідження:

1. Аналіз інформації, наданої бібліотеками, про наявність спеціальних засобів та можливість надання інформаційних послуг користувачам з обмеженими можливостями у бібліотеці, визначення шляхів вдосконалення та розширення переліку даних послуг.

2. Вивчення думки користувачів з особливими потребами про послуги, що надаються у бібліотеці, їх доступність тощо.

Завдання дослідження:

- проаналізувати потребу користувачів з особливими потребами у послугах, що пропонуються в бібліотеках;

- провести моніторинг надання інклюзивних послуг книгозбірні, оцінку їх асортименту, якості та доцільності;

- вивчити зауваження та пропозиції користувачів щодо надання інформаційних послуг бібліотеками.

Метод дослідження: анкетування.

У червні-жовтні 2022 року Публічна бібліотека імені Лесі Українки міста Києва проводила загальноміське соціологічне дослідження «Доступна бібліотека – рівні можливості: два погляди», в якому дослідила, з одного боку, інформацію про наявність і можливості публічних бібліотек м. Києва надавати якісні послуги користувачам з особливими потребами, а з другого – збирала відгуки самих користувачів, які потребують таких послуг. Працівниками науково-методичного відділу бібліотеки були розроблені дві анкети. Анкета для працівників бібліотек складається з 14 питань, з них 7 питань – закриті (з варіантами відповідей), 7 – відкриті. Анкета для користувачів з обмеженими можливостями складається з 16 питань, з них 14 питань – закриті, 2 питання – відкриті.

Базами дослідження стали 11 респондентів: 10 ЦБС та відділи обслуговування Публічної бібліотеки імені Лесі Українки м. Києва.

Загалом в анкетуванні взяли участь **211** користувачів з особливими потребами публічних бібліотек м. Києва.

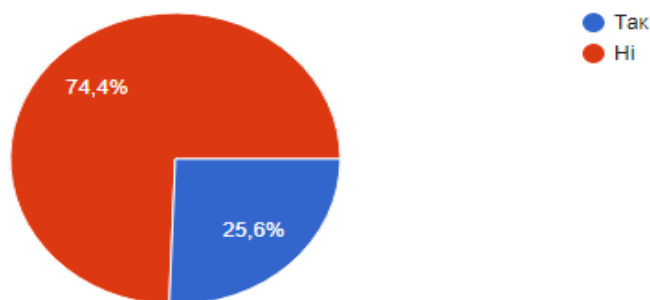
На питання анкети також відповіли співробітники **43** публічних бібліотек, таким чином представлені всі ЦБС м. Києва та Публічна бібліотека імені Лесі Українки для дорослих.

За даними Міністерства соціальної політики та Міністерства охорони здоров'я станом на 1 січня 2021р. у Києві проживало 160 755 людей з інвалідністю, з них 11 420 осіб – це діти до 18 років. Моніторинг даних свідчить, що їх кількість щороку збільшується у середньому на 60 тисяч осіб. Це дуже велика цифра – і вона в рази виросла від 24 лютого цього року.

На жаль, всього 25,6% бібліотек виокремлює категорію користувачів з особливими потребами, тому важко об'єктивно дати відповідь: скільки таких осіб відвідують бібліотеку. Можна лише приблизно говорити про найменше 1500 таких читачів.

Чи виділено інвалідів в окрему групу користувачів бібліотеки?

43 відповіді

На запитання анкети: **"Чи здійснюється позастанціонарне обслуговування інвалідів"**, 60,5% – позитивна відповідь, тобто, одним з поширених видів обслуговування користувачів з особливими потребами публічними бібліотеками є саме такий вид обслуговування. Бібліотекарі у цих випадках, як інформаційні зв'язкові, що не дають читачам з обмеженими можливостями відчуття себе самотніми, забутими, покинутими. І це є дуже важливо.

"Які форми найчастіше використовуються в роботі з користувачами-інвалідами" – на запитання анкети отримали розгорнуті відповіді, найбільш поширені з них:

- бібліотечний десант, творчі зустрічі, благодійні вечори, індивідуальне інформування, уроки малювання, фестивалі;
- майстер-класи для дітей та дорослих, інформаційні та дискусійні форми спілкування, бібліотерапія як засіб психологічної допомоги, бібліомікс (круглі столи, подача інформації через аудіо та відео контент тощо);

- голосні читання, вікторини;
- участь у засіданнях клубів, масових заходах, користування Wi-Fi
- виставки творчих робіт користувачів-інвалідів;
- виїзні інформування, бесіди, психологічні тренінги;
- інформування про державні служби району;
- адресна інформаційна зона;
- в індивідуальних випадках на запит осіб з інвалідністю можуть проводитись окремі активності (наприклад, адаптивна екскурсія бібліотекою; книжково-ілюстративна виставка, де представлені книги з ілюстраціями, які можуть побачити люди з порушенням зору).

І, звичайно, всі традиційні форми бібліотечного обслуговування.

Таким чином, бібліотека слугує місцем, де людина з обмеженими можливостями може задовільнити свою потребу в спілкуванні, отримати емоційне та естетичне задоволення.

На питання: **"Чи є в бібліотеці клуби (об'єднання за інтересами) членами яких є переважно інваліди"** отримали приклади такої співпраці:

- у Голосіївській ЦБС проходять цікаві зустрічі в "Клубі особливих жінок", ГО "Об'єднання інвалідів "Джерело натхнення", ГО "Амі-Схід" тощо;

- у Деснянській ЦБС користувачі з інвалідністю збираються навколо гуртка бісероплетіння;

- у Солом'янській ЦБС керівник жіночого клубу "Лада" має інвалідність.

На жаль, таких профільних об'єднань небагато, але користувачі з особливими потребами є бажаними гостями та членами інших гуртків, клубів, майстер-класів, які відвідують нарівні з іншими читачами.

На запитання **"Чи використовуються в обслуговуванні інвалідів інноваційні форми бібліотечної роботи"** відповідь більшості бібліотекарів була позитивною, наведу декілька прикладів:

- лялькові вистави;
- мультимедійні заходи: відеоетнографічний вернісаж, відео-діалог, пізнавальна відеотека, інтерактивна співпраця, каністерапія, театралізовані читання, флешбук;

- онлайн презентації виставок творчих робіт, творчі зустрічі, дні іменинника, майстер-клас, екскурсії;

- віртуальні виставки, відеопрезентації, буктрейлери;

- навчання роботі на обладнанні для людей з вадами зору;

- книготерапевтичний вояж "Наш чарівний світ книжковий" (для вихованців Київського міського комунального центру комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень "Трамплін");

- різдвяне віншування для дітей-інвалідів мікрорайону Теремки II тощо;

- інноваційна бібліотечна послуга "Руками мами": традиційне рукоділля через книгу, яке проходить у бібліотеці ім. В. А. Симоненка для дітей ЦБС Голосіївського району.

А ще користувачі з інвалідністю повністю інтегровані в звичний процес бібліотечного обслуговування.

На питання анкети: **"Які інформаційні ресурси використовуються в роботі з інвалідами? Чи випускалися протягом останніх трьох років видання, орієнтовані на дану групу користувачів і членів їх сімей?"** були такі відповіді:

- у Шевченківській ЦБС для інформування використовуються книги, журнали, статті з блогів бібліотеки, а також бібліографічна продукція (бібліографічний список "День народження є у кожного") тощо;

- у Дніпровській ЦБС видається інформаційна довідка "Особливі: ми різні, але ми рівні"; експрес - інформація "Інклюзивна література: інформація для батьків", тематичні теки, а також надаються довідки за телефоном;

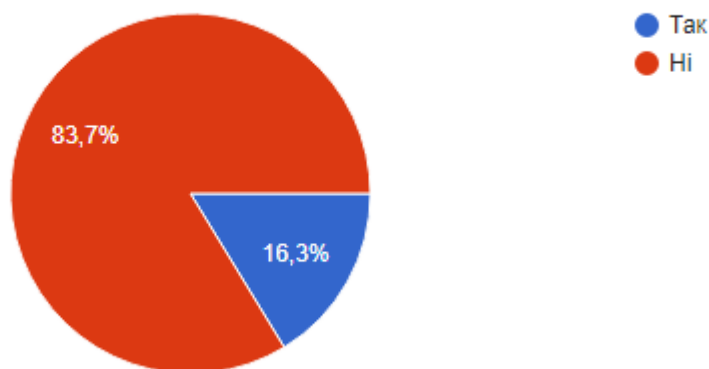
- електронний каталог Публічної бібліотеки ім. Лесі Українки м. Києва;

– сайт бібліотеки ім. Івана Багряного для дітей (Солом'янська ЦБС) має версію для слабоворих, використовуються крупно шрифтові книги.

А взагалі в роботі з особами з інвалідністю задіюються ті ж інформаційні ресурси, які використовуються в роботі з особами без інвалідності, тобто всі загальнодоступні, які відповідають інформаційному чи іншому запиту кожної окремої особи, незважаючи на те, це особа з інвалідністю чи без.

"Чи маєте Ви технічні засоби і програмне забезпечення для роботи з інвалідами?" Відповідь на це питання ілюструє наступна діаграма:

43 відповіді

Тобто, лише 16,3% бібліотек мають засоби та програмне забезпечення для роботи з інвалідами. Не тішить...

На наступне запитання анкети: **"З якими установами та організаціями здійснюється співпраця в роботі з користувачами, що мають обмежені фізичні можливості?"** отримали великий перелік таких організацій, до прикладу:

- ГО "Об'єднання інвалідів "Джерело натхнення", ГО "Амі-Схід" , Студія-галерея творчості інвалідів "Ми духом не зламні" (Голосіївська ЦБСЮ, ПБ ім. Лесі Українки);

- школа інтернат з послабленим слухом, школи інтернати №26, №14 , Центр комплексної реабілітації з інвалідністю (Дніпровська ЦБС);

- Київський міський комунальний центр комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень "Трамплін" (Подільська ЦБС);

- Центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями, Товариство глухих (Деснянська ЦБС);

- УТОС, Київський міський Центр соціальної, професійної та трудової реабілітації інвалідів, Управління праці та соціального захисту населення (Оболонська, Шевченківська ЦБС);

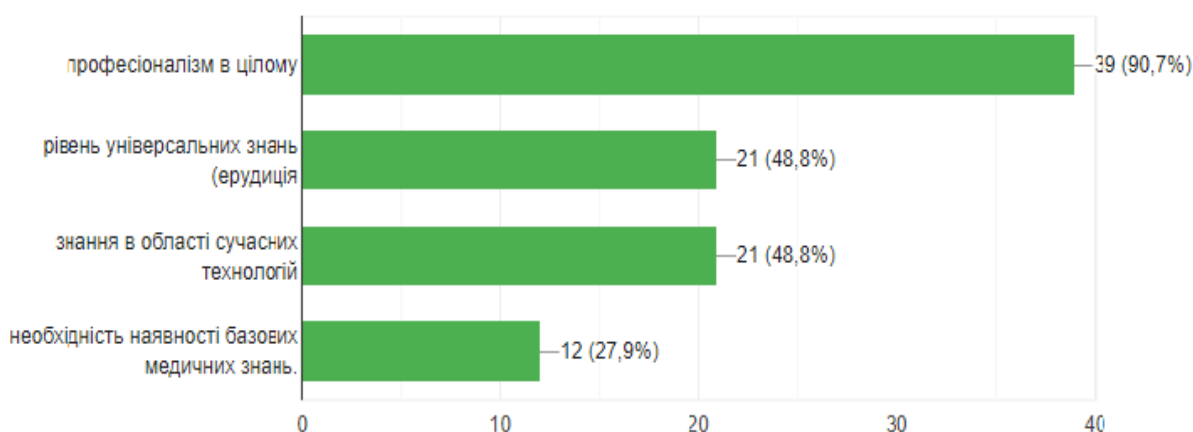
- Благодійний фонд "Життєлюб", Центр соціальної допомоги "Дорогою добра, школа-інтернат №17", Управління соціального захисту

населення Солом'янського району, Червоний Хрест України, ВГО "Національна Асамблея людей з інвалідністю України" (Солом'янська ЦБС) тощо.

Таким чином відбувається активна співпраця бібліотеки та організацій, які опікуються інвалідами і види такої співпраці різноманітні: від надання приміщення, до проведення спільних заходів.

Відповідь на наступне запитання: **"Якими знаннями повинні володіти бібліотекарі, що працюють з інвалідами?"** ілюструє ця діаграма:

43 відповіді

Дуже рада відмітити, що майже 91% респондентів-бібліотекарів вважають професіоналізм важливою якістю для праці з інвалідами, і ця думка співпадає з думкою користувачів бібліотек, як видно з їх відповідей нижче.

Що стосується ерудиції та знань в галузі сучасних технологій – вони набрали однакову кількість відсотків – 48,8. Також майже 30% бібліотекарів вважають за корисне і необхідне наявність медичних знань, хоча б базових.

Я вважаю, що не лише базові медичні, а й знання з психології не стануть зайвими, особливо в наш, такий тривожний і непевний час, коли щодня гудуть тривоги, на місто летять ракети та дрони.

Публічні бібліотеки в сучасному світі стали таким собі острівцем безпеки, місцем, де можна отримати відповіді практично на всі питання.

Наступна діаграма ілюструє відповідь на питання анкети: **"Яку основну функцію повинна виконувати бібліотека в роботі з інвалідами?"**:

На жаль, лише третина з київських публічних бібліотек рекламує послуги для користувачів з обмеженими можливостями у своїх бібліотеках, тобто більшість інвалідів, які живуть у мікрорайоні, просто не знають, що поряд з ними є установа, яка може поліпшити та якісно змінити їх життя на краще. Тому роботи – непочатий край, і співробітники публічних бібліотек міста Києва доволі успішно працюють у цьому напрямку.

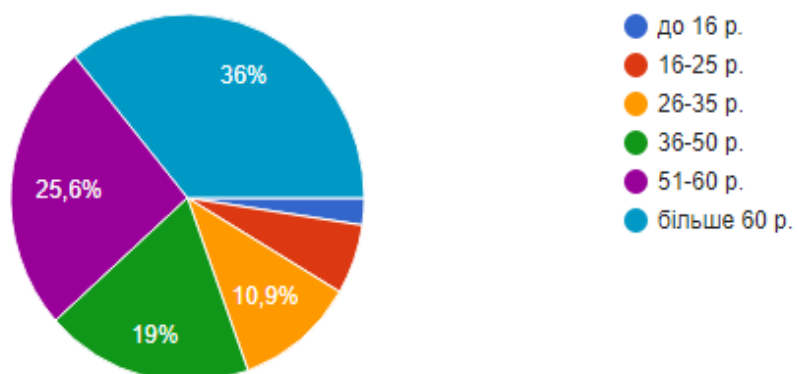
Розглянемо тепер відповіді користувачів з особливими потребами на питання анкети.

Свої відносини з читачами Публічна бібліотека імені Лесі Українки буде на основі зворотного зв'язку, однією із форм якого є дане дослідження. Анкетування дозволило з'ясувати тривалість і частоту відвідувань, що саме їх спонукає приходити в бібліотеку, яка література є в пріоритеті, асортимент, актуальність та затребуваність послуг, що пропонуються користувачам з особливими потребами тощо.

Щодо **віку респондентів**, то найбільша група опитаних (36%) – віком більше 60 років, друга за чисельністю група – користувачі, 51-60 років (25,6%), 19% – користувачі віком 36-50 років, 10,9% респондентів мають вік 26-34 років; найменша група – віком до 16-25 років (8,6%).

Будь ласка, вкажіть ваш вік

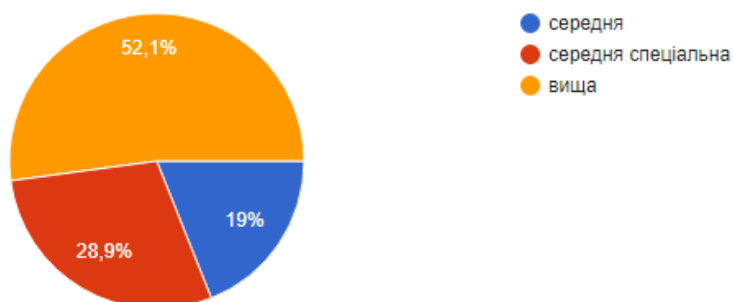
211 відповідей

Аналіз складу користувачів *за освітою* виявив, що найбільший відсоток респондентів із вищою освітою – 52,1%, середню спеціальну освіту мають 28,9% опитаних, а середню – 19%. Незважаючи на обмеження у здоров'ї, освітній статус учасників дослідження високий, про що свідчать обґрунтовані відповіді на більшість запитань анкет.

Будь ласка, вкажіть вашу освіту

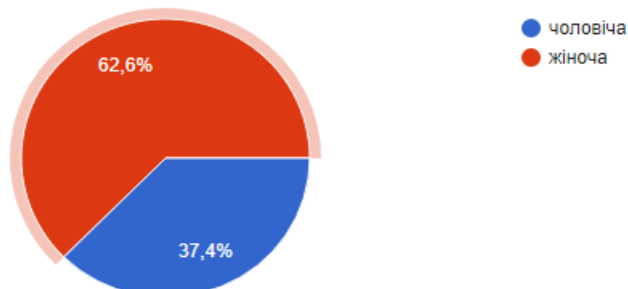
211 відповідей

Серед опитаних користувачів переважають жінки, які набагато активніше (62,6%), ніж чоловіки (37,4%) відвідують книгозбірні міста Києва:

Будь ласка, вкажіть вашу стать

211 відповідей

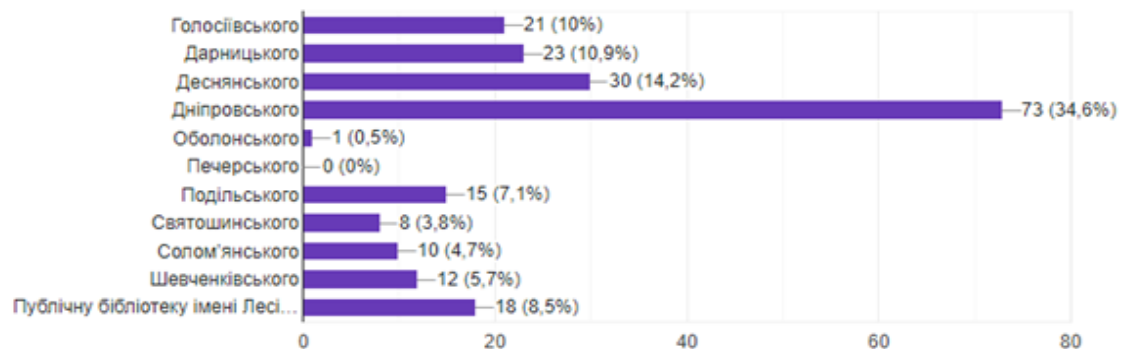

Можна побачити, що група респондентів представлена всіма категоріями громадян за віковим складом, освітнім рівнем і статтю, і це дозволяє стверджувати про репрезентативність проведеного дослідження.

Як представлені публічні бібліотеки в нашому дослідженні, можемо бачити з діаграми:

Бібліотеку якого району м. Києва Ви відвідуєте?

211 відповідей

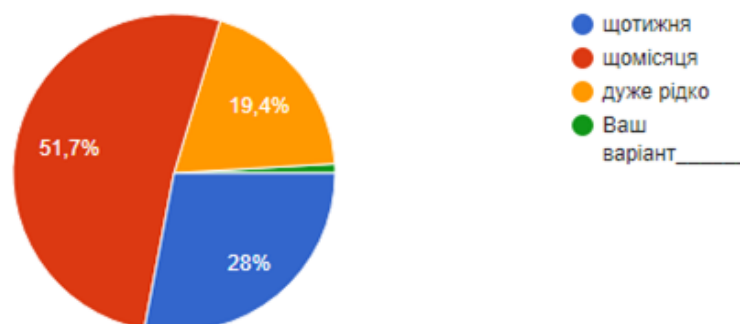

За період проведення дослідження, найбільша кількість респондентів (34,6%) відвідала бібліотеки Дніпровського району. Загалом, всі публічні бібліотеки Києва працюють з читачами-інвалідами, за виключенням Печерського району. Даних по користувачам з особливими потребами у них немає.

На питання: **"Як часто Ви відвідуєте бібліотеку?"** 28% опитаних відповіли, що користуються бібліотекою щотижня; більше половини респондентів (51,7%) відвідують бібліотеку щомісяця; п'ята частина всіх опитаних (20,3%) навідується до бібліотеки дуже рідко. Загалом майже 80% респондентів є активними користувачами бібліотечних послуг, не зважаючи на проблеми зі здоров'ям.

Як часто Ви відвідуєте бібліотеку?

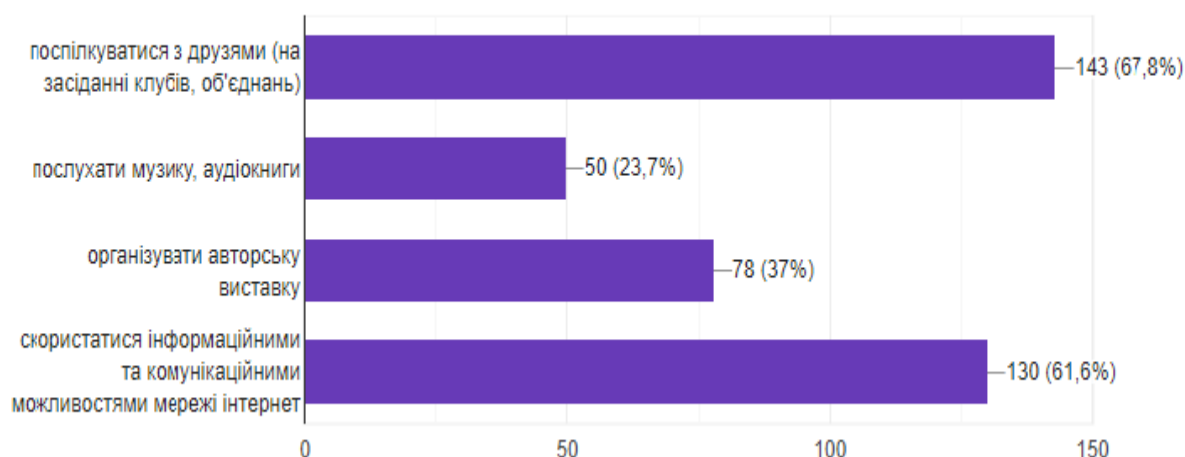
211 відповідей

Але з 211 респондентів на питання: **"Чи хотіли б Ви, щоб бібліотекарі відвідували Вас вдома?"** лише 16,1% відповіли ствердно. І вони очікують від візиту бібліотекаря бесід про книги, читання вголос, проведення занять з комп'ютерної грамотності, а головне – спілкування (79,1%). Саме спілкування не вистачає таким людям.

Це підтверджує наступна діаграма, яка ілюструє відповідь респондентів на наступне запитання: **"Чи знаєте Ви, що в нашій бібліотеці, крім читання, можна:"**

211 відповідей

67,8% респондентів відвідують бібліотеку потребуючи саме спілкування. Трохи менше – 61,6% – задля можливості скористатись інформаційними можливостями бібліотек та для участі у заходах бібліотеки.

Люди з обмеженими можливостями загострено сприймають відношення до себе, і тому дуже порадували відповіді на наступне питання анкети:

"Що Ви цінуєте в публічній бібліотеці?"

Найчастіші відповіді:

- персонал, спілкування
- персонал, книжковий фонд
- атмосферу
- спілкування
- добре ставлення, увагу персоналу
- відношення, книжковий фонд
- книжковий фонд
- книги, інтернет
- доступність
- відкритий доступ
- різноманітність жанрів
- можливість спілкування з друзями
- можливість попрацювати за комп'ютером
- участь у масових заходах
- можливість знайомитись з новинками літератури, спілкування
- доступність, затишок, цікаві заходи
- близько знаходиться, цікаві книги
- хороша, класна, близько від дому

Тобто, бібліотеку цінують не лише за інформативність, а й за гарне відношення співробітників до себе, чудову атмосферу, яку створюють саме працівники бібліотек, за що їм велика дяка!

Що стосується відвідування користувачами з обмеженими можливостями спеціалізованої бібліотеки (УТОС, УТОГ тощо), лише 8,5% звертались до них за інформацією, відзначаючи гарний спеціалізований фонд та зручність. Мабуть не вистачає інформації, багато людей з вадами зору, слуху просто не знають про існування спеціалізованих бібліотек.

"Якій літературі Ви надаєте перевагу?" – відповідь на це питання анкети ми бачимо в наступній діаграмі. Переважна більшість респондентів надає перевагу художній літературі (69,7%), це й очікувано: саме заглиблення у сюжетну лінію, переживання за персонажів дає можливість переключити увагу зі своїх проблем і трохи відволіктись, отримати естетичне задоволення. На другому місці за запитами – довідкова література (12,3%) та навчальна (8,1%). Цікавить також наших особливих користувачів література з права та з професійного розвитку.

 Копіювати

Якій літературі Ви надаєте перевагу?

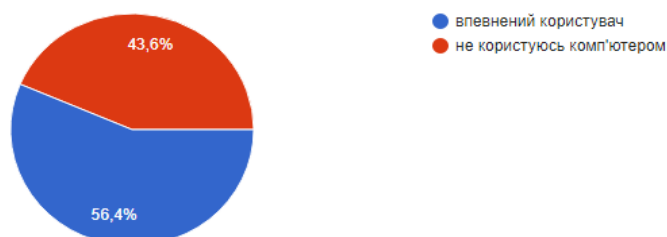
211 відповідей

Переважну більшість респондентів (88,2%) задовільняє вибір літератури у бібліотеці, а 11,8% зауважують у своїх відповідях, що наявної літератури, особливо з професійного зростання, їм не вистачає, тому вони використовують додаткові інформаційні джерела: інтернет, фонди інших бібліотек тощо. Наші користувачі у більшості – високоосвічені, інтелектуально розвинені люди; у 73,9% респондентів є своя бібліотека і більшість (54,6%) впевнено користуються комп'ютером, що гарно видно з наступної діаграми:

Оцініть свої навички використання комп'ютера

211 відповідей

ВИСНОВКИ

Допомога бібліотек в соціальній інтеграції інвалідів полягає, насамперед, у реалізації конституційного права інвалідів, як членів суспільства, на доступ до інформації. А це означає: оперативне надання інвалідам суспільно значимої інформації, підбір, рекомендації та доставка книжок, що допомагають інваліду реалізувати його потреби в освітній, професійній сферах, духовному житті.

Дослідження показало, що обслуговування користувачів з обмеженими можливостями у бібліотеці будується на індивідуальному підході та деколи вимагає більш поглиблених медичних та психологічних знань у працівників, необхідності спеціальних технічних пристроїв для отримання інформації, так як люди з особливими потребами йдуть у бібліотеку не тільки за інформацією, а й за спілкуванням також. Потрібно збільшити обсяг послуг, що надаються користувачам з інвалідністю за такими напрямками:

- відвідування на дому бібліотекарем (за потреби);
- підготовка рекомендаційних оглядів літератури для певної категорії користувачів;
- обговорення прочитаної літератури (як на дому, так і в бібліотеці);
- організація творчих конкурсів із активним залученням користувачів з особливими потребами;
- створення картотек, тематичних папок з питань інвалідності («Куди піти лікуватися», «Рецепти народної медицини», «Поради психолога»);
- проведення соціокультурних заходів (*бесіди, години спілкування, літературні вечори тощо*);
- робота в клубах за інтересами;
- привітання днем народження та різноманітними святами (*Новим Роком, Різдом, Днем Незалежності та ін.*).

ПИТАННЯ АНКЕТИ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ БІБЛІОТЕК

1. Який район міста Києва представляє Ваша бібліотека?
2. Скільки інвалідів, які проживають на території мікрорайону обслуговування, є читачами бібліотеки, у тому числі - скільки дітей?
3. Чи виділено інвалідів в окрему групу користувачів бібліотеки?
4. Чи здійснюється позастаціонарне обслуговування інвалідів (наприклад, доставка книг додому)?
5. Які форми роботи найчастіше використовуються в роботі з користувачами-інвалідами (наведіть приклади)?
6. Чи є в бібліотеці клуби (об'єднання за інтересами), членами яких є переважно інваліди (наведіть приклади)?
7. Чи використовуються в обслуговуванні інвалідів інноваційні форми бібліотечної роботи (наведіть приклади)?
8. Які інформаційні ресурси використовуються в роботі з інвалідами? Чи випускалися протягом останніх трьох років видання, орієнтовані на дану групу користувачів і членів їх сімей (наведіть приклади)?
9. З якими установами та організаціями здійснюється співпраця в роботі з користувачами, що мають обмежені фізичні можливості?
10. Якими знаннями повинні володіти бібліотекарі, що працюють з інвалідами (вибрати із запропонованих варіантів відповідей):
11. Яку основну функцію повинна виконувати бібліотека в роботі з інвалідами?
12. Чи маєте Ви технічні засоби і програмне забезпечення для роботи з інвалідами?
13. Чи рекламували Ви свої послуги для читачів-інвалідів у ЗМІ, громадських місцях тощо?

Анкета для користувачів

Працівники бібліотеки будуть Вам вдячні за відповіді і сподіваються, що вони допоможуть запропонувати Вам свої послуги, як в межах нашої бібліотеки, так і в партнерстві із спеціальною книгозбірнею.

1. Бібліотеку якого району м. Києва Ви відвідуєте?

- Голосіївського
- Дарницького
- Деснянського
- Дніпровського
- Оболонського
- Печерського
- Подільського
- Святошинського
- Солом'янського
- Шевченківського
- Публічну бібліотеку імені Лесі Українки

2. Як часто Ви відвідуєте бібліотеку?

- щотижня
- щомісяця
- дуже рідко
- Ваш варіант _____

3. Причини рідкого відвідування бібліотеки

- розташована далеко від дому
- відсутнє бажання і необхідності ходити частіше
- відсутні спеціальні програми (заходи) для таких людей, як я
- приміщення не пристосоване для відвідування
- важко добиратися
- інше (вказати) _____

4. Чи хотіли б Ви, щоб бібліотекарі відвідували Вас вдома?

- так
- ні

5. Якщо "Так", чого Ви очікуєте від візиту бібліотекаря?

- бесіди про книги
- читання вголос
- прослуховування музики, аудіокниг
- заняття з комп'ютерної грамотності
- інше (вказати) _____

6. Чи знаєте Ви, що в нашій бібліотеці, крім читання, можна:

- поспілкуватися з друзями (на засіданні клубів, об'єднань)
- послухати музику, аудіокниги
- організувати авторську виставку
- скористатися інформаційними та комунікаційними

можливостями мережі інтернет

7. Чи відвідували Ви спеціальну бібліотеку?

- так
- ні

8. Якщо «Так», що Ви цінуєте в спеціальній бібліотеці?

9. Що Ви цінуєте в публічній бібліотеці?

10. Якій літературі Ви надаєте перевагу?

- художній
- довідковий
- навчальний
- з права
- на допомогу професійному розвитку

11. Чи задовольняє Вас вибір літератури у нашій бібліотеці?

- так
- ні

12. Чи є у Вас домашня бібліотека?

- так
- ні

13. Оцініть свої навички використання комп'ютера

- впевнений користувач
- не користуюсь комп'ютером

14. Будь ласка, вкажіть вашу стать, вік, освіту

☐ чоловіча	☐ 26-35 р.
☐ жіноча	☐ 36-50 р.
	☐ 51-60 р.
	☐ більше 60 р.

- середня
- середня спеціальна
- вища

ДЯКУЄМО!